

Selectiecriteria en toetsingspunten Gastouder

Om gastouder te kunnen zijn moet men in ieder geval instemmen met het beleid en de regels van Gastouderbureau Camminghaburen.

Bij de kennismaking en intake proberen we een goed beeld te krijgen van de persoonlijkheid, opvattingen over pedagogiek, ervaring met kinderen, en de situatie in en rond het huis. Op grond daarvan bepalen we in hoeverre de gastouder geschikt is en of eventueel een beperking in het aantal kinderen moet worden toegepast. Voor zover nodig maken we afspraken over zaken die in huis verbeterd moeten worden.

De gastouder dient minimaal aan de volgende punten te voldoen:

Algemeen

- is WA verzekerd (verplicht)
- is in het bezit van een geldig diploma “Helpende Zorg & Welzijn MBO2. (voor info over de juiste opleidingen, raadpleeg de lijst met opleidingen.)
- is in het bezit van een mede-inzittendenverzekering (bij gebruik van auto)
- stimuleert dat de voertaal Nederlands is
- heeft een telefoonaansluiting in de woning (of in het bezit van een mobiele telefoon)
- heeft goedgekeurde bedjes en boxen in huis (wanneer nodig)
- regelt een verklaring omtrent het gedrag via de Gemeentelijke Burgerzaken
- Alle volwassen huisgenoten regelen een verklaring omtrent gedrag
- Is bereid de Gastouderacademie en daarbij behorende praktijkcursussen te volgen, *dit is niet nodig indien de gastouder reeds in bezit is van een afgeronde pedagogische opleiding en EHBO certificaat. Gastouder dient hiervan een kopie te verstrekken aan het bureau*
- mag geen fysiek of verbaal geweld gebruiken

Persoonlijk

De gastouder:

- is lichamelijk en geestelijk gezond
- heeft verantwoordelijkheidsgevoel
- heeft een open en flexibele instelling ten aanzien van de vraagouders en het gastouderbureau
- kan continuïteit en stabiliteit in de opvang bieden.
- Kan goed Nederlands spreken / lezen / schrijven

Risicobeheersing

Van elk opvangadres wordt minstens één keer per jaar een risico-inventarisatie opgesteld Die betreft zowel veiligheidsaspecten als gezondheid en hygiëne. De volledige methodieken veiligheid en gezondheid voor gastouderbureaus liggen ter inzage op het gastouderbureau of kunnen, op verzoek, digitaal aangeleverd of per post verstuurd worden. De jaarlijkse risico-inventarisatie is wettelijk verplicht. Met een checklist worden mogelijke problemen in kaart gebracht

De inventarisatie van risico's wordt schriftelijk vastgelegd. Naar aanleiding van de bevindingen worden, voor zover nodig, afspraken gemaakt over te verbeteren punten. Met betrekking tot eventueel nog overgebleven aandachtspunten wordt besproken wat er moet gebeuren als zich iets zou voordoen in relatie tot het betreffende risico.

Eén van de voorwaarden voor gastouderschap is dus dat de gastouder meewerkt aan risico-inventarisaties en aan het oplossen van geconstateerde knelpunten.

Toetsingspunten:

- Meewerken aan periodieke controles
- Meewerken aan opstellen en uitvoeren plan van aanpak
- Eigen initiatieven tot verbetering van de veiligheid en de gezondheid

Pedagogische kwaliteiten

Het uitgangspunt is: hoe gaat een ouder met haar eigen kinderen om?

Zoals de ene moeder vanuit haar persoonlijke voorkeuren en vaardigheden anders met haar kinderen om gaat dan de andere, geldt natuurlijk ook voor een gastouder. Vaste regels over hoe vaak er getekend of voorgelezen wordt zijn niet aan de orde. Gastouderopvang is geen schoolprogramma met een lesprogramma.

Hetzelfde geldt voor emotionele situaties. De ene volwassenen zal sneller ingrijpen bij een ruzie tussen kinderen dan de andere. Het is belangrijk dat vraagouders en gastouders van elkaar weten waar ze aan toe zijn en daar een weg in vinden die voor beide partijen naar tevredenheid is.

Al bij het intakegesprek en bij het contact met vraagouders en gastouders worden een aantal situatieschetsen voorgelegd waarmee de pedagogische kwaliteiten van de gastouder worden getest en waarbij de visie van de vraagouders en gastouders naar voren komt en bespreekbaar wordt gemaakt. Er worden daarbij praktische ervaringen naar voren gehaald (eigen kinderen, werkervaring) er wordt gekeken naar de affiniteit met kinderen (enthousiasme, manier van praten over kinderen) en de algemene indruk van de persoonlijkheid. Opleiding is niet noodzakelijk, maar is mooi meegenomen. Tijdens de opvang wordt bij controlebezoeken aan de hand van de toetsingspunten de praktijk in kaart gebracht. Eén en ander komt bij de algemene evaluatiegesprekken nog eens aan bod.

Toetsingspunten:

- Ervaring door eigen kinderen
- Werkervaring met kinderen, professioneel, vrijwilligerswerk, informeel
- Affiniteit met kinderen
- Algemene persoonlijkheid: serieus, netjes, goed verzorgde indruk, evenwichtig
- Opleiding en volgen gastouderacademie en aanvullende cursussen

Speel- en slaapruiimte

De kinderen moeten veilig, schoon, en in rust kunnen slapen. Dat stelt eisen aan de beschikbare slaapruiimte en omgevingsinvloeden (herrie).

Toetsingspunten:

- Aparte slaapruiimte: rookvrij en voldoende ventilatie
 - Stevig en goed passend matras in de wieg of het ledikant
 - Bij voorkeur geen dekbedje gebruiken, maar een lakentje met dekentje. Indien de vraagouder toch wil dat er een dekbedje wordt gebruikt: goede sluiting zodat de baby er niet in kan kruipen.
 - Geen hoofdbeschermer of kussen in de wieg of het ledikant
 - Spijlafstand wieg of ledikant minimaal 4,5 cm en maximaal 6,5 cm, geen hoofdbeschermers of kussens in wieg of ledikant)
 - Geen verwarming direct naast de wieg of het ledikant zodat het kind zich er aan kan verbranden
 - Voldoende afstand tussen wieg of ledikant en (gordijn)koorden en snoeren?
- Speelruimte, er moet voldoende ruimte zijn voor verschillende vormen van spel en deze ruimte moet bovendien voldoende geventileerd of verwarmd kunnen worden en schoon en netje zijn. De eisen zijn onderverdeeld in drie leeftijdsgroepen, omdat per groep verschillende dingen noodzakelijk zijn. Het gaat om:
 1. Ruimte voor baby's: Een box; ruimte om op de grond te liggen spelen.
 2. Ruimte voor peuters: Kruipen, lopen, rijdend materiaal, ruimte voor creatieve uitingen en constructief spel, hoekje om zich terug te trekken

3. Ruimte voor 4-13 jaar: Mogelijkheid om met vriendjes te spelen Speelruimte voor constructiemateriaal en voor creativiteit, ruimte om zich terug te trekken (rustig zitten/lezen/huiswerk maken)

Buitenspeelruimte

Elk kind moet de gelegenheid hebben buiten te spelen. Het is gezond en stimulerend en er zijn andere mogelijkheden dan binnen. Of buiten spelen ook echt gebeurt, komt o.a. aan de orde bij de gesprekken met de ouders, die immers elke dag de verhalen van hun kinderen horen.

Bij de inschatting van de mogelijkheden vooraf kijken we ook naar de praktische haalbaarheid. Een gastouder op een flat met vier opvangkinderen waaronder twee baby's zal misschien niet zo vaak naar het park gaan. Een tuin moet kindvriendelijk zijn om als speelruimte te kunnen dienen en bijvoorbeeld geen onafgeschermd vijver Bevatten.

De aanwezigheid en bereikbaarheid van buitenspeelmogelijkheden bepaalt mede de maximale grootte en de leeftijdsopbouw van de groep. Alle kinderen moeten naar buiten kunnen.

Toetsingspunten:

- Eigen tuin, algemene veiligheidsnormen (vijver afgeschermd, afscherming van openbare weg, giftige planten)
- Geen eigen tuin: park/speelterrein dichtbij, makkelijk en veilig bereikbaar
- Gaan de kinderen daadwerkelijk regelmatig naar buiten?
- Bij een eventueel balkon: een balustrade van minimaal 85 cm hoog, en geen klimmogelijkheid. De spijlen zijn maximaal 10 cm van elkaar verwijderd.
- Een eventuele schommel staat op zand of gras.
- Een eventuele vijver wordt afgeschermd op het moment dat er gastkinderen zijn.

Woning algemeen:

Omdat de kinderen zich het meeste binnen zullen bevinden, vooral in de winterperiode, is het van zeer groot belang dat binnenshuis alles zo veilig mogelijk is gemaakt.

Natuurlijk geldt ook hier weer dat we kijken naar de praktische haalbaarheid bij de inschatting van de mogelijkheden vooraf. Een gastouder die woont in een flat heeft geen traphekjes nodig.

Toetsingspunten:

- De woning dient schoon en netjes te zijn
- Al dan niet roken: in overleg met de vraagouder
- Evt. huisdieren dienen goed verzorgd te worden
- Het sanitair dient schoon, netjes en fris te zijn
- Speelgoed dient regelmatig gereinigd te worden
- Afvalcontainers dienen regelmatig geleegd te worden
- Afval moet voor jonge kinderen onbereikbaar zijn
- Alle ruimten dienen goed geventileerd te worden
- Trappen
 - De trap kan boven en beneden worden afgesloten (bv. met een traphekje). De treden moeten voldoende stroef zijn. Geen open trap met treden zo ver uit elkaar, dat een kind ertussendoor kan vallen.
 - De traploper moet goed vast liggen.
 - Géén voorwerpen op de trap.
 - Goede leuning, liefst ook één op kindelhoogte.
- Deuren/ramen
 - Buitendeuren dienen beveiligd te zijn zodat ze door jonge kinderen niet kunnen worden opengemaakt.
 - Ramen dienen beveiligd te zijn zodat ze door jonge kinderen niet kunnen worden

- opengemaakt.
- Van ramen/deuren/wanden geheel of gedeeltelijk van glas is het glas zodanig beveiligd dat het zo weinig mogelijk gevaar oplevert voor kinderen (hoe lager het glas is geplaatst, des te hoger de beveiligingseisen).
- Open ramen mogen geen gevaar voor kinderen opleveren.
- De toilet- en badkamerdeur kunnen ook van buitenaf geopend worden.
- De kelderdeur kan afgesloten worden.
- Geen bedje of ander meubilair onder de vensterbank, waardoor het kind in de vensterbank kan klimmen.
- Vloeren
 - Vlak, niet te glad.
 - Losliggende matten of kleden hebben een anti-sliplaag. Geen spullen laten slingeren op plaatsen waar veel gelopen wordt.
- Meubilair
 - Geen tafelkleden i.v.m. verbrandingsgevaar (hete thee etc.)
 - Het wipstoeltje nooit op de tafel/aanrecht zetten, maar altijd op de grond.
 - Scherpe hoeken aan meubilair dient afgeschermd te worden.
- Speelgoed
 - Speelgoed moet zodanig zijn vervaardigd dat het geen gevaar voor de kinderen oplevert (kinderveilige verf, voor kleine kinderen geen losse onderdelen). Speelgoed voor oudere kinderen is niet bereikbaar voor kleine kinderen.
- Elektriciteit
 - Alle elektrische apparatuur moet veilig opgesteld zijn.
 - Wandcontactdozen buiten bereik van kinderen of beveiligd met speciaal daarvoor verkrijgbare afdekdopjes.
 - Geen losse elektriciteitsdraden.
 - Er worden geen elektrische apparaten in de badkamer gebruikt.
- Verwarming/temperatuur
 - Er is voorkeur voor centrale verwarming.
 - Geiser en eventuele kachels zijn beveiligd tegen het afgeven van onverbrandbare gassen. De ruimten waar de geisers bevinden, dienen voldoende geventileerd te worden.
 - Geiser, centrale verwarming, kachels en schoorstenen dienen ten minste eenmaal per jaar schoongemaakt te worden.
 - Kinderen kunnen niet in aanraking komen met brandende openhaard of kachel.
 - Er staan geen brandbare stoffen vlak bij de kachel of haard (gordijnen, kranten, prullenbak).
 - Gasfornuis, kookplaat, oven en hete kraan moeten onbereikbaar zijn voor kinderen.
- Planten

Planten in en om de woning mogen niet van een giftig soort zijn, of niet bereikbaar voor jonge kinderen. Het Gastouderbureau beschikt over een lijst van de Stichting Consument en Veiligheid met meer of minder geschikte planten.
- Dieren

Eventueel aanwezige dieren mogen voor de kinderen absoluut geen gevaar opleveren.
- Gevaarlijke stoffen, schoonmaakmiddelen en gevaarlijke voorwerpen
 - Gevaarlijke stoffen (chloor, lampolie, babyolie, cosmetica, wasmiddelen, sigaretten, overige schoonmaakmiddelen etc. etc.) worden altijd achter slot en grendel bewaard, buiten het bereik van kinderen, in de oorspronkelijke verpakking.
 - Gevaarlijke voorwerpen (messen, naaigerei, scheermes, gereedschappen, lucifers) worden buiten bereik van kinderen bewaard.
 - Geen geurblokjes in het toilet.

Controle en begeleiding

Alle aspecten van kwaliteit (veiligheid, gezondheid en hygiëne, pedagogiek, omvang en leeftijdsopbouw van de groep kinderen, voorzieningen, etc.) controleren we door gerichte vragen aan de gastouder en de ouder of verzorger, door te letten op het gedrag van de kinderen tijdens onze

bezoeken, door lijsten te hanteren en terug te grijpen op rapportages en evaluatierapporten van eerdere bezoeken en gesprekken.

Als zich problemen voordoen, bijvoorbeeld doordat een gastouder bepaald gedrag van een kind moeilijk te hanteren vindt, bieden we hulp door voorlichting, gesprekken, coaching, of andere deskundigheidsbevordering. Indien nodig worden afspraken gemaakt over te verbeteren punten en een plan van aanpak. We bespreken dat ook met de betrokken ouders.

Ten aanzien van de risico's voor veiligheid, gezondheid en hygiëne die uit de periodieke risico-inventarisaties blijken, geldt:

- Afhankelijk van de aard en ernst van de risico's wordt de opvang opgeschort totdat de problemen verholpen zijn.
- Gastouderbureau Camminghaburen heeft een calamiteitenplan opgesteld: richtlijnen voor als er zich iets voordoet in verband met de aanwezige risico's. Deze kunt u hieronder vinden.
- We geven informatie over hoe te handelen bij algemene problemen. Zie de bijlagen D en E

Calamiteitenplan

1. Op gevaar letten

U moet eerst veiligheidsmaatregelen voor uzelf, overige (gast)kinderen en voor het slachtoffer. Laat bij voorkeur het kind liggen maar als het noodzakelijk is, leg het slachtoffer op een veilige plaats.

2. Nagaan wat er is gebeurd en daarna wat het slachtoffer mankeert

Probeer er achter te komen wat er is gebeurd door het kind aan te spreken of de omstanders te vragen. Als u alleen bent, roept u om hulp zodat iemand u kan assisteren

3. Het slachtoffer geruststellen

Ieder kind heeft iemand nodig die hem opvangt en geruststelt. Hij is vaak geschrokken en voelt zich angstig. Blijf in de directe nabijheid van het kind, wees rustig en zorgzaam.

4. Zorgen voor deskundige hulp

Blijf bij voorkeur zelf bij het slachtoffer en laat iemand anders zo snel mogelijk deskundige hulp waarschuwen. Dat kan de ambulancedienst zijn via 112 of de eigen (huis)arts. Als u deskundige hulp waarschuwt via het centrale alarmnummer 112, krijgt u eerst contact met een meldkamer waar u duidelijk om een ambulance moet vragen.

Het volgende moet doorgegeven worden:

- uw naam
- plaats waarheen de hulp moet komen
- beschrijf het ongeval; wat is er gebeurd?
- meld dat het om een kind/kinderen gaat, vermeld de leeftijd erbij
- beschrijf de toestand van het kind. Meld wanneer het kind beademd of gereanimeerd wordt

Laat de melder daarna naar u terugkomen om u te informeren.

Laat het gewonde kind nooit alleen!

Ga in principe niet met een kind dat iets ernstigs heeft, alleen op weg. U kunt zich dan namelijk niet concentreren op het verkeer. De toestand van het kind kan ook verslechteren tijdens de rit, waardoor de hulpverlening wordt bemoeilijkt.

5. Registreer het ongeval

Neem zo snel mogelijk contact op met Gastouderbureau Camminghaburen en informeer ons over het ongeval. Vul een ongevallenregistratieformulier in. Als gastouder heeft u deze in huis en Gastouderbureau Camminghaburen kan deze ook altijd verstrekken. Vul voor elk incident (hoe klein en onbenullig het soms ook lijkt) een nieuw formulier in. Zijn er meerdere kinderen bij het incident betrokken, vul dan van alle kinderen de gegevens in. Gastouderbureau Camminghaburen zal het ongeval terugkoppelen naar de vraagouders.